

**Түркістан облысы білім басқармасы «Д.Қонаев атындағы аграрлы техникалық
колледжі» МКҚК-і**

«БЕКІТЕМІН»

Колледж директоры:

С.И.Айкозов

Колледж қызметкерлерінің Ішкі тәртіп

ЕРЕЖЕСІ

Қарабұлақ – 2025 жыл

Құрастырғандар:

Р. Абдусаметов, Г.Кочкаров, С.Құдіреттіллаұлы

Колледж директорының орынбасарлары

Г.Мусакулова -кадр бөлімінің меңгерушісі

Заңнамалық негіздері: 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңына; Педагогикалық әдеп қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің м.а. 2016 жылғы 8 қаңтардағы № 9 бұйрығына сәйкес; Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын, оның ішінде балаларға арналған қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы 2013 жылғы 17 мамырдағы № 499 қаулысына, 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінің және колледж Жарғысына сәйкес әзірленді.

Бекітілді:- 29.08.2025 жылғы Педагогикалық кеңесінің № 1 хаттамасы

1. Жалпы ережелер

1.1 Осы ішкі тәртіп Ережесі 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңына; Педагогикалық әдеп қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің м.а. 2020 жылғы 11 мамырдағы № 190 бұйрығына сәйкес; 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінің және колледж жарғысы – білім алушылардың білім беру мен тәрбиелеу, интеллектуалды, рухани-адамгершілік, шығармашылық және кәсіби дамуына жүзеге асыру үшін қолайлы мүмкіндіктер жасау, олардың білім беру қажеттіліктері мен мүдделерін қанағаттандыру, барлық қатысушылардың құқықтарын және заңды мүдделерін қорғауды қамтамасыз ету, олардың құқықтары мен міндеттерін орындау мақсатында колледж жұмысының ішкі тәртібін реттеу үшін жасалды.

1.2 Колледждегі еңбек және оқу үрдісі Ішкі тәртіп ережелерін қатаң сақтауға негізделген. Бұл ереже колледж қызметкерлерінің мінез-құлық нормалары мен іс-әрекеттерін анықтайтын негізгі нормативтік құжаттардың бірі болып табылады.

2 Жұмыс уақытын ұйымдастыру

2.1. Колледжде 5 күндік оқу аптасы белгіленген.

2.2. Колледж қызметкерлері үшін аптасына 40 сағаттық бес күндік жұмыс аптасы қарастырылып сәйкесінше келесі жұмыс тәртібі белгіленген:

-Жұмыстың басталуы – 8.00;

-Жұмыстың аяқталуы – 17.00;

-Түскі үзіліс – 13.00 – 14.00;

2.3.Оқытушылар үшін келесідей жұмыс уақыты белгіленген:

- жұмыс уақыты 8.00-ден басталып, 17-00 –де аяқталады.

2.4. Оқытушылардың жұмыс уақыты сабаққа 15 минут қалғанда басталуы тиіс, сабақ аяқталғанан кейін 20 минутқа созылады. Бұл уақытта кабинеттің санитарлық –гигиеналық нормасын сақтау қажет. Кезекші жұмысқа жарты сағат бұрын келу қажет.

2.5. Күнде сабақтан алдын оқушыларға 15 минут линейка өткізіледі. Өндірістік оқыту шеберлері және топ жетекшілері линейкаға қатысып, оқушылардың сабаққа түгел қатысуын қамтамасыз етеді.

Мақсаты:

- Оқушыларға жаңалықтарды жеткізу;
- Оқушылардың оқу құралдарын, оқу формаларын қадағалау;
- Оқушыларды сабаққа дайындау.

2.6. Оқу күндері - дүйсенбі мен жұма аралығы болып белгіленген.

Мереке және демалыс күндері сабақтар өткізілмейді.

Қорытынды және аралық аттестациялар директордың бұйрығымен бекітілген оқу үрдісінің белгіленген кестесіне сәйкес жүзеге асырылады.

2.7. Оқу кестесі семестрге құрастырылып және басталғанға дейін бір аптадан кешіктірмей ілінеді.

Колледждің академиялық сағатының ұзақтығы - 45 минут, жұптық сабақтар - 90 минут.

Кешігу, сабақтан ертерек кету, сабақ өткізілетін жерден өз еркімен уақытша кетуге рұқсат етілмейді.

2.8. Топтағы оқу ұзақтығы әдетте 6-8 академиялық сағатқа белгіленеді.

2.9. Жыл сайынғы демалыстың ұзақтығы оқу жылы үшін он бір апта, оның ішінде қысқы кезеңде екі апта.

2.10. Педагогикалық практика кестесі колледж директорының бұйрығымен бекітілген педагогикалық практиканың кестесіне сәйкес жасалады.

2.11. Сабақтар бір семестрге оқу бөлімінің меңгерушісімен құрастырылған және колледж директоры бекіткен оқу кестесі бойынша өткізіледі.

2.12. Оқытушылар семестр ішінде аптасына 2 сағаттан кем емес кесте бойынша қосымша сабақ жүргізеді. Сессия барысында консультациялар оқу бөлімінің меңгерушісі құрған және директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары бекіткен кестеге сәйкес жүргізіледі.

2.13. Әрбір топқа белгіленген формада жасалған журнал жүргізіледі. Журнал оқу бөлімінде әдістеме бірлестік басшысының басшылығымен сақталады және оқытушыға сабақ басталар алдында ғана беріледі. Факультатив сабақтарының журналы оқу бөлімінде сақталады.

2.14. Бөгде тұлғаларға директордың немесе директордың оқу ісі жөніндегі орынбасарының рұқсатынсыз сабаққа қатысуға жіберілмейді. Ата-аналар тарапынан оқытушылардың сабақтарына қатысу колледж әкімшілігіне және кураторларға алдын ала ескерткеннен кейін ата-аналар жиналыстарында және ата-аналар күндерінде рұқсат ретіледі.

2.15. Әр айдың соңғы сенбісінде аудиториялар мен белгіленген аймақтарға тазалау жұмыстары жүргізіледі. Оны жүзеге асыру директордың әкімшілік-шаруашылық жұмысы жөніндегі орынбасары мен топ кураторларына жүктеледі.

2.16. Әр күні сабақтан кейін бөлім меңгерушілері білім алушылардың сабаққа қатысуын тексеріп, қатыспағандарын жазып алып, талдау жасайды және айына екі рет апта сайынғы директордың орынбасарлары мен бөлім меңгерушілерінің жиналысында қорытындысын хабарлайды.

2.17 Колледж әкімшілігінің рұқсатынсыз білім алушыларды түрлі іс-шараларға (дайындық, жарыстарға) босатуға қатаң тыйым салынады.

2.18. Теориялық оқыту журналдарын толтыру және жүргізу Қазақстан Республикасы Білім министрлігінің «Қазақстан Республикасының білім беру қызметінде білім беру ұйымы қолданатын қатаң есептілік құжаттарының нысандарын бекіту туралы» 2007 жылғы 23 қазандағы № 502 бұйрығы негізінде жүзеге асырылады.

2.19 Колледж әкімшілігінің рұқсатынсыз оқытушылардың өзара келісімі бойынша сабақтарды ауыстыруына қатаң тыйым салынады.

2.20 Барлық сабақтан тыс іс-шаралар директормен бекітілген жоспарға сәйкес жүзеге асырылады. Колледждегі жалпы іс-шараларды өткізу кезінде топтардың кураторларының кезекшілігі міндетті болып табылады. Басқа қызметкерлердің кезекшілігі – бөлек кесте бойынша жүргізіледі.

2.21 Оқу үрдісінде денсаулық сақтау технологияларын енгізу, студенттердің денсаулығын сақтау және насихаттау мақсатында колледж директорымен бекітілген жоспар бойынша ай сайынғы денсаулық күндері өткізіледі.

2.22 Колледжде, сондай-ақ одан тыс жерде өткізілетін іс-шараларда студенттердің өмірі мен денсаулығына жауапкершілік директордың бұйрығымен тағайындалған оқытушыға жүктеледі.

2.23 Сабақта ұялы телефондарды пайдалануға рұқсат берілмейді.

2.24. Білім алушылар ауырып қалған жағдайда дәрігердің анықтамасы және кафедра меңгерушісінің жазбаша рұқсатымен сабақтан босатылады.

2.25 білім алушыларға оқу-тәрбие үрдісі кезінде колледж территориясынан шығуға тыйым салынады (айрықша жағдайларда: үлкен үзіліс және т.б.).

2.26 Оқу үрдісіндегі демалыс уақытында еңбек демалысына шықпаған оқытушылар әдістемелік жұмыстар мен оқу-тәрбие жұмысын жоспарлау және студенттерді оқыту мен тәрбиелеуге байланысты жұмыстарға, жаңа оқу жылына немесе семестрге дайындық жұмыстарына қатысады.

2.27. Оқытушының жұмыс уақыты сабаққа дайындалу мен студенттердің жазба жұмыстарын тексерген уақытын есептемегенде, оқу кестесімен, сонымен қоса мекеменің тәрбиелік және әдістемелік жұмыс жоспарына сәйкес анықталады.

2.28. Оқытушылар ауырып немесе басқа себептермен жұмысқа шығуға қабілетсіз болған жағдайда кафедра меңгерушісіне немесе оқу бөлімінің диспетчеріне сабақ басталмас бұрын хабарлауға міндетті.

2.29. Колледж аумағында және 150 м радиуста колледждің іргелес аумағында темекі шегуге қатаң тыйым салынады. Құқық бұзушылар әкімшілік жауапкершілікке тартылады (тыйым салынған жерде темекі шеккені үшін айыппұл)

2.30 Басқа оқу орындарының білім алушыларын ауыстыру білім беру ұйымдарының түрлері бойынша студенттерді ауыстыру және қайта қабылдау Ережесіне сәйкес жүзеге асырылады.

2.31 Студентті колледжге қабылдаған кезде студент және (немесе) оның ата-анасы (занды өкілдері) колледж жарғысымен, білім беру қызметін жүзеге асыру құқығына ие лицензия және ішкі тәртіп ережесімен танысуға құқылы.

2.32 Жыл сайынғы еңбек демалыстарын беру кәсіподақ комитеті мен колледж қызметкерлерімен келісім бойынша әкімшілікпен белгіленеді. Еңбек демалысының кестесі ағымдағы оқу жылының 1-ші сәуіріне дейін жасалады және барлық колледж қызметкерлеріне қол қойдыру арқылы жарияланады.

3 Колледж әкімшілігінің құқықтары мен міндеттері

3.1. Оқу мекемесі дамуының негізгі бағыттарын, оның құрылымын айқындау, штаттық кестесін бекіту, лауазымдық міндеттерін бөлу.

3.2 Ұжым алдына перспективалық және ағымдағы жұмыс мақсаттарын қою, нәтижелерді бақылау.

3.3 Өкілетті органдардың алдында колледждің мүддесін қорғау, әр түрлі мемлекеттік органдарда оны ұсыну.

3.4 Белгіленген тәртіпте колледж Жарғысын әзірлеу және бекітуге ұсыну.

3.5 Колледждің ішкі тәртіп Ережесін әзірлеу және бекітуге ұсыну.

3.6 Барлық қызметкерлерден өз міндеттерін, бұйрықтар және нұсқауларды, сондай-ақ ішкі нормативтік ішкі тәртіп Ережесін қатаң түрде және нақты орындауын талап ету.

3.7 Өз қаражаты шегінде қызметкерлердің жалақысы мен лауазымдық айлықақыларының ставкаларын белгілеу.

3.8. Лауазымдық жалақыға үстеме және қосымша ақыны, сыйақы беру тәртібі мен мөлшерін белгілеу.

3.9. Аттестация комиссия арқылы оқытушылардың, қызметкерлердің кәсіби жарамдылық дәрежесін анықтау, еңбегін бағалау және осы негізде педагогикалық жүктемесін көтеру немесе төмендету.

3.10 Министрліктің Құрмет грамотасына, наградасына және құрметті атақтарға ұсыну өкілетті органдарға олардың жұмыстарын ұсыну арқылы жүзеге асады. Қызметкерлерді ынталандыру, тәртіптік жауапкершілікке тарту.

3.11 Колледжге сеніп тапсырылған мүлік, қаржы, ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану.

3.12. Колледжге сеніп тапсырылған мүлікке, ғимараттар мен құрылыстарға зиян келтіргені үшін материалдық жауапкершілікке тарту, ал кейбір жағдайларда қызметкерлер мен студенттерді әкімшілік және қылмыстық жауапкершілікке тартылуы үшін тиісті органдарға ұсыну.

3.13 Басқа ұйымдармен және мекемелермен және жеке азаматтармен қатынастарда заңды тұлға ретінде әрекет ету.

3.14. Білім беру үрдісінің кез келген қатысушысына және колледждің басқа қызметкерлеріне педагогикалық әдеп нормаларының бұзылуына жол бермеу үшін басқа да шаралар қабылдау және қолдану.

3.15 Кадрлық мәселелерді шешуде, туыстықтың, бауырластық пен жеке адалдығының белгілеріне басымдық бермей, меритократия қағидаттарына сәйкестігін қамтамасыз ету, колледжде сыбайлас жемқорлыққа қарсы төзімсіздік атмосферасын қалыптастыру.

3.16 Ұжымда іскерлік және достық қарым-қатынастар мен сындарлы ынтымақтастықты орнату мен нығайтуға жәрдемдесу.

3.17 Оқу үрдісінің кез келген қатысушысына және колледждің басқа қызметкерлеріне негізсіз айыптауға, дөрекілік фактілеріне, қадір-қасиетін қорлауға, қате және дұрыс емес әрекеттерге жол бермеу.

3.18 Оқытушылар мен қызметкерлердің еңбегін лауазымдық нұсқаулық пен осы Ережеге сәйкес ұйымдастыру.

3.19 Нормативтік талаптарға сәйкес материалдық-техникалық жабдықтармен қамтамасыз ету.

3.20 Оқу және еңбек үрдісінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету, мекемінің жағдайына, жылу жүйесіне, жарықтандыруға, желдетуге, керекті құрал-жабдықтардың болуына жағдай туғызу.

3.21 Студенттерді қабылдау жоспарын орындау.

3.22 Оқытушылардың білім жетілдіруін қамтамсыз ету. Біліктілікті арттыру және кәсіби шеберліктерін жетілдіру үшін жағдай жасау.

3.23 Мәдени-тәрбиелік, дене шынықтыру және сауықтыру жұмыстарға қажетті жағдайларды жасау. Құқық бұзушылық, нашақорлық, ЖИТС, маскүнемдік, алкоголизм және темекі шегудің алдын алу бойынша шараларды әзірлеу және жүзеге асыру. Нашақорлыққа, есірткіге, маскүнемдікке себеп болатын себептер мен жағдайларды анықтау және жою үшін мүмкін болатын шараларды қолдану.

3.24 Оқу жоспарларының орындалуын, оқу кестесін, емтихандарды, тестілеуді және консультация өткізуді қадағалау.

3.25 Қызметкерлер мен студенттердің еңбек қауіпсіздігі туралы нұсқаулықтар, өндірістік санитария және еңбек гигиенасы, сондай-ақ өртке қарсы қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау талаптарына қатысты нұсқаулар мен нормативтік актілер бойынша білімдерін үнемі қадағалау.

3.26 Студенттердің жекелеген санаттарын уақытылы және материалдық көмекпен қамтамасыз ету.

3.27 Оқытушылар құрамы тарапынан педагогикалық этика ережелері мен ҚР "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" заңы бұзылған жағдайда колледж оқушыларының құқықтарын сақтау үшін қамқоршылық кеңестің қарауына ұсыну.

4. Колледж қызметкерлері мен оқытушыларының құқықтары мен міндеттері

4. Колледждің педагогикалық қызметкерлері құқылы:

4.1. Кәсіби қызметі үшін жағдай жасауға;

4.2. Мемлекеттік жалпыға міндетті стандартты сақтауға жататын педагогикалық қызметті ұйымдастырудың әдістері мен нысандарын еркін таңдауға;

4.3 Педагогикалық практикада ғылыми және тәжірибелік зерттеудің тақырыбы мен нәтижелерін қолдану формасын еркін таңдауға;

4.4 Колледждің басқару органдарының жұмысына қатысуға;

4.5. Бес жылда бір рет жұмыстан қол үзбей немесе қол үзіп біліктілігін арттыруға;

4.6 Санатын көтеру, мансаптық өсу үшін мерзімінен бұрын аттестациядан өтуге;

4.7 Оқытушылар мен өндірістік оқыту шеберлері үшін 56 күнтізбелік күн ақылы демалыс алуға;

4.8 Жеке педагогикалық қызметке;

4.9 Өзінің кәсіби ар-намысын және қадір-қасиетін қорғауға;

4.10 Колледждің және оның қызметкерлерінің білім беру және экономикалық қызметінің көзі болып табылатын материалдық активтер (ғылыми, әдістемелік, патенттік, бағдарламалық, білім беру және ақпараттық технологиялар және т.б.) түріндегі зияткерлік меншіктің басқа түрлерімен бір деңгейде қорғауға;

4.11 Педагогикалық қызметтегі табысы үшін материалдық және моральдық көтермелеуге, ордендер мен медальдар, құрметті атақтар, белгілер мен дипломдармен марапатталуға;

4.12. Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында оқу-тәрбие үрдісін тікелей жүзеге асыратын мұғалімдердің айлық жалақысын есептеу үшін аптасына реттеуші жүктеме жүктеледі:

1) 18 сағат

2) директордың жазбаша рұқсатымен педагогикалық жүктемесімен қосымша жұмыс атқаруға.

Педагогикалық қызметкерлер міндетті:

4.13 Білім алушылардың Қазақстан Республикасының тиісті мемлекеттік білім беру стандарттарында көзделген деңгейден төмен емес білім мен дағдыларды игеруін қамтамасыз етуге;

4.14 Студенттердің жеке және шығармашылық қабілеттерін анықтау және дамытуды жүзеге асыруға;

4.15 Біліктілігін көтеру, соның ішінде үздіксіз өз білімін жетілдіруге;

4.16 Педагогикалық этиканың нормаларын сақтауға;

4.17 Өз қызметінде педагогикалық қызметкерлер:

- білім алушыларды жоғары адамгершілікке тәрбиелеуге, ата-аналарына құрметпен қарауға, этномәдени құндылықтарға, қоршаған ортаға құрметпен қарауға ықпал етуге;

- Қазақстан Республикасының педагогикалық қызметкерінің жоғары атағы беделін түсіретін іс-әрекеттерді жүзеге асыруға жол бермеуге;

- өзінің қызметтік міндеттерін абыроймен және сапалы орындауға;

- өзін-өзі тәрбиелеу мен өзін-өзі жетілдіруді белсенді түрде жүзеге асыратын кәсіби дағдыларын үздіксіз жетілдіруге;

- еңбек тәртібін қатаң сақтауға;

- білім беру ұйымының мүлкіне мұқият қарауға және оны жеке мақсатта пайдаланбауға;

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жөніндегі шараларды қабылдауды, өздерінің мінез-құлқы бойынша адалдық, бейтараптық және әділеттілік үлгісін көрсету;

- жеке немесе өзге де мақсаттар үшін қызметтік ақпаратты пайдалануға жол бермеуге;

- ұжымда тұрақты және позитивті моральдық-психологиялық жағдайды жасауға жеке үлгі көрсету арқылы үлес қосуға;

- қызметтік міндеттерін орындау кезеңінде іскери киім стилін ұстануға міндеттенеді.

4.18 Педагогикалық қызметкерлер оқу үрдісіне қатысушылармен қарым-қатынаста:

- жасына, жынысына, ұлтына, дініне, азаматтығына, тегіне, әлеуметтік, лауазымдық, мүліктік жағдайына немесе өзге де мән-жайларына қарамастан адамның құқықтарын, ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

- білім беру үдерісінің қатысушыларына қатысты қаржылық және басқа қорқыту фактілеріне жол бермеуге, әріптестері тарапынан мұндай әрекеттерге жол бермеуге күш-жігерін салуға;

- Өз іс-әрекеттері арқылы қоғамның сын-ескертпелеріне жол бермеуге, оны толеранттылықпен қабылдауға, өзінің кәсіби қызметін жетілдіру үшін кемшіліктерді жоюға және сындарлы сындарды қолдануға;

- оқу үрдісіне қатысушыларға кәсіби қолдау көрсетуге;

4.19. Педагогикалық қызметкерлер әріптестермен қарым-қатынаста:

- жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтауға, сыпайылық пен дұрыс жүріп-тұруға;

- басқа педагог қызметкердің кәсіби біліктілігіне ашық түрде күмән келтірмеуге.

4.20 Салауатты өмір салтын ұстану және оны студенттер арасында насихаттауға;

4.21. Студенттердің ғылыми-техникалық шығармашылығын ұйымдастырушылық және әдістемелік басшылықты қамтамасыз етуге;

4.22 Колледж оқытушылары мен облыстың, республиканың, басқа да білім беру мекемелерінің оқытушыларының алдыңғы қатарлы жұмыс тәжірибесін зерделеуге;

4.23 Колледжішілік, аудандық, қалалық және республикалық іс-шараларға белсене қатысуға;

4.24 Студенттердің үлегріміндегі сәтсіздік себептерін анықтап, оларды білімдегі кемшіліктерін жоюға және оқу орнына бейімделуге көмектесуге;

4.25 Студенттердің ата-аналарымен тығыз байланыста болуға;

4.26 Студенттер құрамын сақтау үшін үнемі жұмыстануға;

4.27 Бітірушілердің жұмыспен қамтылуын және кәсіптік өсуін бақылауға.